

leden 2021

párek

párek

časopis Knihovny města Ostravy, p. o.

č. 1, 2021

ročník XXI.

šéfredaktor: Bohdan Volejníček

grafika: Bohdan Volejníček

Anežka Chudejová

korektury: Jana Martiníková

email: parek.kmo@gmail.com

1 **let**
KNIHOVNY !!!

menu

Entrée

Recenze:

Nesnáším Pohádkov	5
Boží blud	10
Dlouhý návrat	12
Studie jedu	14
Země čtyř vůní	18
Povznesení	19

Tipy z dětských knihoven	22
---------------------------------	-----------

entrée

Rok 2020 je za námi, a přes všechny ty hrůzy a pohromy mohu říci, že svět knih a knihoven zatím nezanikl, že nakladatelé hromadně nebankrotovali, ani překladatelé neumírali hlady na ulici. Takové pohromy už knižní svět zažil několikrát. Stačí si vzpomenout na Amazon, který měl zlikvidovat všechna knihkupectví na světě a e-knihami vymazat papírové knihy z budoucnosti, či Google Books, jenž měl svým „vše zdigitalizujeme“ poslat veškeré knihovny do propadliště dějin. Ani jedna z těchto katastrofických vizí se nevyplnila. Upřímně, při pohledu na svůj pracovní stůl a regály v naší půjčovně jsem žádnou drastickou újmu tento rok nezaznamenal. Nepřítel sice není ještě poražen, ale vize jsou spíše pozitivní než temné. I v takovém českém čtenářském minispolečenství vychází ročně tolik titulů, že i kdyby nějaká „temná síla“ zakázala vydávat dalších deset let knihy, současní knihomolové by se nemuseli strachovat, že by neměli co číst.

Co se tedy loni četlo nejvíce? Stačí se podívat na osvědčenou databazeknih.cz a její žebříček nejčtenějších 50 knih loňského roku. Pandemie nepandemie, čtenáři se chtějí bavit. Ať nad romantikou, krvavými thrillery či děsivými osudy v děsivých dějinách lidstva. Jak vám asi řekne každá veřejná knihovna, beletrie vede na plné čáře. Odborná literatura hyne na úbytě a skutečně více a více žije jen na internetu. Vždyť v onom TOP 50 je de facto jen jeden titul, který bychom mohli považovat za „neprozaický“. S osudem knih bych si v nejbližších letech těžkou hlavu nedělal. Vybírat lze z téměř neomezených zdrojů. A třeba vám v tom Párek pomůže.

Bohdan BoboKing Volejníček

Nesnáším Pohádkov

Skottie YOUNG

text: Gabriel Kolasa

Nakladatelství CREW nám na počátku tohoto roku nadělilo novu komiksovou sérii Nesnáším Pohádkov. V záplavě komiksů by mohlo jít prostě jen o jednu z mnoha. Pohádkovu se ovšem věnovat pozornost opravdu vyplatí. V zahraničí se tento počín těší značné čtenářské oblibě. Díky úspěchu se příběhy Pohádkova dočkaly pokračování, které čítá již 20 dílů. To by mohlo někoho od případné koupě odradit, nicméně první svazek končí uzavřeně.

Autorem a duchovním otcem této série je Skottie Young. Českým komiksovým fandům může být jeho práce známa především ze sérií od Marvelu. Young se ovšem nevěnuje pouze kresbě a psaní komiksových scénářů. Je rovněž uznávaným ilustrátorem knih pro děti. Podílel se také na ilustracích v knize Neila Gaimana -- Naštěstí (ne)máme mléko. Jako kreslíř se často umisťuje v žebříčku nejlépe prodávaných autorů dle New York Times a získal také prestižní Eisnerovu cenu za komiksovou adaptaci Čaroděje ze země Oz.

Kresbu a příběh Pohádkova pak doplňuje geniální barevné zpracování, za které je zodpovědný Jean Francois Beaulieu. Ten je považován za jed-

noho z nejlepších komiksových koloristů současnosti.

Osobitý grafický styl celé série pak dotváří chytlavý vzhled písma, o které se postaral Nate Piekos, což je další komiksová osobnost uznávaná v oblasti letteringu. Zavedená jména ve světě komiksové tvorby ještě nemusí nutně zaručit úspěch série. Potenciál Pohádkova však v tomto ohledu značně zvyšuje právě kvalitně podaný příběh a kombinace práce výše zmíněných spolutvůrčích talentů.

V čem je tedy příběh Pohádkova tak zajímavý?

Začalo to jako klasická pěkná pohádka. Bylo, nebylo, žila, byla jedna malá holčička jménem Gertruda. A ta si strašně přála dostat se do kouzelné země plné dobrodružství, zázraků a pohádkových představ. A věřte tomu nebo ne, to přání se jí jednoho dne opravdu splnilo.

Gertrudino štěstí ale netrvalo dlouho. Byla sice nejprve okouzlena krásou Pohádkova a poznala zde spoustu jeho neuvěřitelných obyvatel, včetně královny Mrakéty, vládkyně celého Pohádkova. Ta i Gertrudu ve své zemi uvítala a uklidnila ji, že se může zase brzy vrátit zpět domů k rodičům. Pro návrat potřebuje jen nalézt klíč ke kouzelné bráně do jejího světa. Dle slov Mrakéty, takové hledání klíče nezabere déle než jeden den. Gertruda se tedy pustila do pátrání po klíči. Aby to měla jednodušší, dostala dokonce od královny na pomoc Ladimíra, průvodce Pohádkovem. Situace se poněkud zkomplikovala, když uběhl celý jeden den a klíč nebyl k nalezení.

Gertrudě nezbylo nic jiného, než v pátrání pokračovat. A tak se její splněný sen změnil doslova v živou noční můru, protože Gertrudino pátrání po vytouženém klíči je i po letech neúspěšné. Gertruda se stále nevzdává naděje. Po všech letech marného hledání je na tom kupodivu fyzicky velmi dobře, a to i přes skutečnost, že ve světě Pohádkova najdete k snědku a pítí pouze sladkosti a přeslazené nápoje různého druhu.

Po stránce duševního zdraví se však doba strávená v kouzelném světě na naší malé hrdince značně podepsala. A proč říkám malé, když zde strávila tolik let? Máte pravdu, že zase tak malá není. Ona už je přece dávno dospělá. Má to ale jeden háček, a to dost podstatný.

Magické zákonitosti pohádkového světa se postaraly o to, že i přes dlouhou konzumaci sladkého Gertruda nedostala cukrovku ani netrpí extrémní nadváhou, což je velmi praktické. Pobyt v tomto světě může ale také za to, že její tělo absolutně nepodléhá stárnutí. Navenek je stále tou malou holčičkou, která od počátku nedobrovolného pobytu v Pohádkově nezešlárla ani o den. Uvnitř je ovšem dospělou ženou, utápějící se v depresi.

A kdyby jen v jedné. Trápí ji, že přišla o rodiče a také o normální dětství. Nemůže se vyrovnat s tím, že nedostala ani možnost mít dospělé tělo a s ním spojený normální život dospělých. Její přičetnost však dostává zabrat hlavně z toho tak děsně přeslazeného Pohádkova a z jeho infantilních kouzelných postav, před kterými již dlouhá léta není úniku.

Zápletka na první pohled působí docela jednoduše, ale v podstatě je dosti promyšlená. Její potenciál autor využívá velmi dobře. Pracuje jak s tíživou situací hrdinky, tak s motivy magie a světa pohádek. Celý příběh by mohl být plnohodnotným hororem, ale vzájemný kontrast světa a jeho postav dělá z vyprávěného příběhu tragikomickou jízdu, která je plná inteligentních narážek a odkazů na pohádky. Komická složka není vystavěna jen na jednoduchých vtipech a situačním humoru. Autor nepracuje pouze s kresbou a budováním příběhu na motivech pohádkové mytologie, ale dal si záležet i po jazykové stránce. Texty jsou nápadité, dialogy postav propracované.

Hra s jazykem je patrná v tom, jak se vyjadřuje samotná Gertruda. Vlivem svého nalomeného psychického stavu obvykle špatně zvládá stresové situ-

ace, a často tak pod tlakem nahromaděných emocí vybuchne. A stejně jako spousta dospělých se nezdráhá ani ona používat nadávky všemožného i nemožného typu. A musím konstatovat, že její slovník je na holčičku, která strávila skoro třicet let v zemi pohádek, velmi barvitý. Někomu by jako vtipný mohl připadat právě tento rozpor mezi malou slečnou a její peprnou mluvou. Někoho by zvolený přístup mohl naopak odradit. Toto možné dilema autor vyřešil, z mého pohledu, velmi chytře. Veškeré nadávky jsou totiž jaksi zkomolené, ale s takovou péčí, že čtenář snadno pozná, co by slyšel v našem světě v necenzurovaném podání. Je pak jen na vlastní úvaze čtenáře, jestli v tomto vidí záměrnou cenzuru vulgarismů, nebo se vlastně jedná o další z magických zákonitostí pohádkového světa, která existenci sprostého slova nepovolí. Při zmínce o kvalitě jazykové stránky pak musím pochválit i český překlad, za kterým stojí Michal Talián. S počestněním celého příběhu si vyhrál opravdu znamenitě.

Postavy, se kterými se Gertruda během své strastiplné pouti setká, jsou také velmi nápadité. Čtenáře až zamrzí, že se s nimi setkáme poměrně krátce, protože je záhy stihne většinou dost krutý osud, zejména pak vypravěče, bez kterých se žádná správná pohádka přece neobejde. Co se rozsahu týká, první svazek Gertrudiných dobrodružství čítá přes 130 stran rozdělených celkem do pěti kapitol. Pro bližší představu pak ještě prozradím, že v nich naše hrdinka musí čelit různým výzvám. Čeká ji vskutku barbarský střet s Brutálním Brutem – proslulým lovcem lidí. Zavítá do pohádkové obdoby Las Vegas, kde je zatčena policií. Navštíví i v celém Pohádkově vyhlášenou hospodu, kde vám pivo může splnit některá přání. Svede souboj s mocnou čarodějnici Horribelou. Bude lovit obry a také utíkat před zombifikovanými fauny.

Co tedy říci na závěr? Snad jen to, že ke kvalitám prvního sešitu se vyjádřil i samotný Neil Gaiman. Dle jeho názoru se jedná o „brutálně a ne-

bezpečně zábavný zážitek v pastelových barvách“. A ten by si žádný příznivec pohádek, osobitého humoru, fantasy a komiksů neměl nechat ujít.

YOUNG, Skottie. Nesnáším Pohádky. Sv. 1, A jestli neumřela, vyšiluje dodnes.

[Praha]: Crew s.r.o., 2020. 132 nečíslovaných stran

Boží blud

Richard DAWKINS

text: Tomáš Fiurášek

“Každý z nás zná tu stejnou pravdu a náš život se skládá z toho, jak si ji vyložíme.”

Lawrance M. Krausse

Jsem toho názoru, že otázka víry je otázkou nanejvýš osobní, proto se v téhle recenzi nebudu stavět ani na stranu Richarda Dawkinse, ani na stranu náboženství, a pokusím se objektivně (jak mi to jen rozum a svědomí dovolí) tuto knížku zhodnotit.

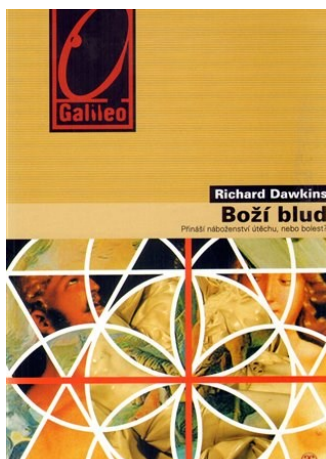
„Silně věřící nevěřící“ - takhle bych označil autora knihy, významného zoologa, etologa a biologa. Dawkins vystudoval výše zmíněné obory na univerzitě v Oxfordu a poté začal působit na univerzitě v Yale, kde působí dodnes. Spolu s dnešním známým filozofem Samem Harrisem založil hnutí tzv. „nového ateismu“, který pracuje s pojetím morálky, okleštěným od křesťanského vnímání „dobra a zla“.

Dawkins je žákem nositele Nobelovy ceny - etologa Nikolaase Tinbergena, který v něm při jejich spolupráci zažehl neukojitelný oheň pro vědění a obdivování krás evoluční teorie. Z tohoto důvodu se Richard Dawkins stal „kazatelem ateistů“, obdivovatelem a snad i nejvlivnějším darwinistou vůbec. V současné době objíždí školy a veřejná místa, kde koná veřejné diskuze (nejčastěji s přesvědčenými věřícími a dalšími) na téma náboženství, evoluce, bůh.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, kniha „Boží blud“ je nejen pojednáním o vzniku morálky bez vlivu náboženství, ale také o úskalích, které náboženství přináší - vysvětlení problematiky vzniku života z pohledu biologie a ukazování na současnou probíhající makroevoluci s příklady. Kladnou stránkou téhle knihy jsou také biologicko-archeologická fakta o současné probíhající evoluci, doložená na několika druzích, která jsou snadno dohledatelná. Dále je též jednoduše vysvětlen přirozený výběr a následné navazování na současnou moderní biologii s jejím dopadem na současný svět.

Co bych ovšem hodnotil záporně na této publikaci, je Dawkinsova zainteresovanost vůči náboženství. Mnohdy až ofenzivně kritizuje víru a v několika případech dokonce neoprávněně, neboť daný problém řešený v tématu není relevantní, nebo vychází z neinformovanosti autora. Celou Dawkinsovu poznámku to potom degraduje na úroveň obyčejného „rýpace“, který kontext celé knihy shazuje.

Nejen kvůli tomu si kniha získala pověst nejnenáviděnější knihy 21. století. Pobouřila prakticky všechny věřící a dokonce se v několika zemích dostala na index knih zakázaných katolickou církví. (Dodnes na něm můžeme nalézt knihy jako Šifra mistra Leonarda od D. Browna a podobně.) Dále ovšem nutno dodat, že mnoho Dawkinsových odkazů a narážek je opravdu oprávněných a věcných. Jedna, kterou bych rád vyzdvihl a tím se i „rozloučil“, je ze závěru knihy: „Absolutně nic si nezaslouží nebýt kritizováno, chceme-li žít v objektivním světě“.

DAWKINS, Richard. Boží blud : přináší náboženství útěchu, nebo bolest?

Praha: Academia, 2009. 477 s.

Dlouhý návrat

Andrew KRIVAK

text: Irena Šťastná

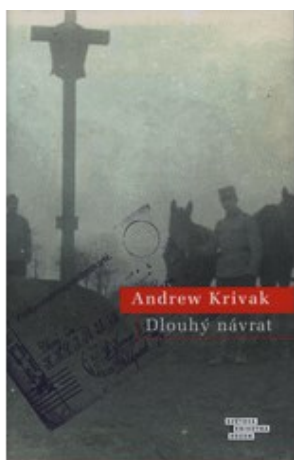
Debut Andrewa Krivaka (* 1963), vnuka slovenských přistěhovalců, se dostal před pár lety do finále National Book Award. To je úctyhodný výkon. Po přečtení knihy mohu říct, že naprosto oprávněný.

Krivakovým domovem byla dávněji Pensylvánie a poté Londýn, dnes žije s ženou a třemi dětmi v Massachusetts. Dlouhý návrat (v originále The Sojourn) je jeho jedinou knihou přeloženou do češtiny, přestože v Americe vydal dvě další. Román u nás vydalo nakladatelství Odeon v edici Světová literatura jakožto její 141. svazek.

Říká se, že někdy je oslnivá již první věta knihy a ta čtenáře uhrane. V případě Krivaka přichází obdobný klíčový moment bezprostředně na straně 16, v okamžiku první akčně vyličené scény z hornické kolonie Colorada roku 1899. Je natolik bezkonkurenční, výstižná a dechberoucí, že čtenáře jednoznačně dostane na kolena a ten se nezvedne do stoje dříve než na poslední, 169. straně.

Vztah otce a syna na pozadí chudého kraje Karpat, kde pasou ovce. Tajná výuka angličtiny v kopcích a automatická paralelní znalost maďarštiny, slovenštiny i němčiny. První světová válka. Hrdina, který zfalšuje své datum narození, aby mohl narukovat dříve a následně fungovat jako vý-

jimečný ostrostřelec. Boje v Dolomitech, zajetí Italy a věznění na Sardinii. Psychické i fyzické útrapy při pěším návratu do Pastivy, a to přes půl Evropy. Posmrtná, nečekaná pomoc otce, která mladému muži přece jen umožní změnit směr života. Těmito kontexty provází autor čtenáře. Nečekejte však žádné krvavé válečné scény. Připravte se na přemýšlivého hrdinu. Zvládá překonávat neskutečné útrapy, trýznivý hlad, permanentní zimu, ledové průrvy, samotu a opuštěnost, a přesto nezoufá. Bere věci tak, jak přicházejí. Přestože je děj knihy vzdálen našim dobám něco málo přes sto let, mohl by nás docela dobře ponouknout k jisté dávce pokory a srovnání, v jakém že blahobytu si žijeme a jaké spektrum hodnot máme dnes nastaveno.

KRIVAK, Andrew. Dlouhý návrat.

Praha: Odeon, 2013. 170 s.

Studie jedu

Maria V. SNYDER

text: Gabriel Kolasa

Studie jedu je prozatím jedinou knihou americké spisovatelky Marii V. Snyder, která na našem českém trhu vyšla. Nejedná se však rozhodně o její první literární počín. Autorka se již několik let věnuje psaní v oblasti žánru sci-fi a fantasy. Původně vystudovala meteorologii, ale později se rozhodla věnovat studiu tvůrčího psaní. V současné době patří k autorům, držícím se v žebříčku nejlépe prodávaných knih podle New York Times. Za svou tvorbu získala také několik literárních cen. **Studie jedu** se v zahraničí těší značné oblibě, a tak se z ní stala fantasy série, která dnes čítá 6 knih a několik doplňujících novel.

V první knize nás autorka seznámí prostřednictvím mladé dospívající dívky Jeleny se životem v zemi Ixie, ve které platí přísná pravidla. Magie je zakázána, čarodějové jsou vyhnanci, vše se řídí regulemi jakéhosi kodexu a přímo jim podléhá. Kodex je vystavěn na pevném řádu vojenských pravidel. Přestože Jelena přišla o rodiče, ujal se jí generál Brazell, spravující jednu z oblastí, na které byla Ixie po vojenském převratu před několika lety rozdělena, a poskytl jí zázemí a vzdělání ve svém sirotčinci.

Zde však Jelenino štěstí končí. V sirotčinci začala být stále častěji podrobována krutým fyzickým zkouškám, jejichž smysl pořádně nechápala. V případě selhání pak byla trestána generálových synem Reyadem, který si na této dívce vybíjel své sadistické choutky. Pod vlivem stupňují-

cího se trýznění se jednoho dne v Jeleně něco zlomilo a svého mučitele v sebeobraně zabila. Do děje příběhu pak vstupujeme v okamžiku, kdy má být naše hrdinka po dlouhém pobytu ve vězení popravena. Místo rychlé smrti oběšením jí však osud zdánlivou náhodou přihraje naději na záchranu.

Dívka je vězněna na hradě samotného Ambrose, velitele všech generálů, spravujících nyní území Ixie. Shodou okolností veliteli již dlouhou dobu chybí ochutnávač, který by každé jídlo testoval na přítomnost jedů a chránil tak jeho osobu před možností úkladné vraždy. Dle pravidel kodexu musí být tato důležitá úloha svěřena v co nejkratším termínu některému z odsouzenců. Pravá ruka velitele, jeho rádce Valek, tuto úlohu svěří právě Jeleně a tím ji na poslední chvíli zachrání před popravou. Následně spolu s Jelenou objevujeme zákonitosti světa Ixie. Sledujeme, jak se pod vedením Valeka učí rozpoznávat rozličné jedy a získává další potřebné dovednosti nutné pro práci, ale i samotné přežití ochutnávače. Zároveň jsme svědky toho, jak se vztah učitel – žák mezi Valekem a Jelenou posouvá postupně do zcela jiné roviny. Jelena musí také čelit úkladům generála Brazella, který chce pomstít smrt svého syna a neváhá se proto spojit s mocným cizincem. Pro své přežití musí Jelena získat nové přátele a naučit se technikám boje a taktiky. Pro lepší pochopení života v militantní společnosti se snaží porozumět veliteli a získat si jeho i Valekovu důvěru. Pravidla kodexu jsou sice přísná, ale v podstatě spravedlivá. Kodex nedělá rozdíl mezi muži a ženami. Hodnota jedince v zemi po převratu závisí čistě na jeho schopnostech, nikoliv na jeho pohlaví, původu a minulosti, a proto má i Jelena šanci na přežití. V cestě k očistění svého jména jí však nestojí jen Brazell a jeho spojenec. O původ Jeleny se začíná zajímat i záhadná žena ze sousední země, která vládne silnými magickými schopnostmi.

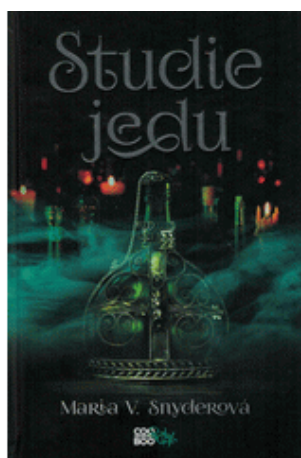
Svět knihy je dobře vymyšlený. Nenajdeme zde příliš nelogičností. Čtenáře baví objevovat a zkoumat jeho zákonitosti a také postupně odkrývat životní příběh jednotlivých postav, který mnohdy vysvětlí pohnutky k jejich jednání. Celková komplexnost autorčina díla se sice rozhodně nedá kvalitativně srovnávat s propracovanými epickými fantasy ságami, jako je například Hra o trůny nebo Nikdynoc, přesto se čte velmi dobře.

Co lze tedy knize vytknout? Čtivost knihy zbytečně narušuje slabší jazyková kvalita. Překlad je sice dobrý, ale v textu se vyskytuje mnoho zbytečných chyb. Především pak záměna mužského rodu za rod ženský a překlady v podobě vynechaných písmen. Tyto neduhy obsahuje jak papírová, tak elektronická verze knihy. Přitom zjevně nejde o nic, co by snadno napravila pečlivější korektura.

Skalní příznivce literatury z oblasti fantasy žánru pak mohou jisté rezervy v propracovanosti příběhu nakonec od četby odradit. Některé zvraty v ději působí poněkud předvídatelně. O podstatě magie, způsobu jejího fungování a schopnostech jednotlivých kouzelníků i samotné Jeleny máme na konci příběhu na můj vkus příliš málo informací. Motivy, které vedly velitele Ixie k realizaci vojenského převratu, mohly být rozvedeny do větší hloubky. Také jeho osud před vojenskou kariérou je pouze naznačen, přitom v příběhu hraje důležitou roli a vzhledem k způsobu jeho podání může být pro mnohé zbytečný nebo přímo matoucí. V knize také nenajdeme příliš mnoho bojových scén, a pokud ano, násilí zde není zobrazeno explicitně. Autorka se tedy soustředí spíše na dějovou složku vyprávění na úkor akčnosti.

Proč tedy kniha přece jen stojí za přečtení? Jednotlivé bojové scény jsou ve výsledku zvládnuty přehledně, poutavě a obsahují zajímavé prvky, jako je např. propojení vypilované techniky boje s akrobacií a strategickým plánováním. Poutavý je i samotný nápad využití jedů jako zbraně. Ve výsledku se však z potenciálu travičského umění dalo využít více. Pokud čtenář bude hloubat více nad motivy, se kterými autorka pracuje, a zaměří se i na témata, která jsou mu předkládána, jistě může dojít k myšlence, že se v tomto příběhu v podstatě řeší také otázka gendrovosti. Ve výsledku to však není vůbec na škodu. Právě naopak. Jednání a reakce postav na svět, který obývají, vypovídají o tom, že mužský a ženský element se dokáže velmi dobře doplňovat, jen je pro to třeba vytvořit vhodné podmínky, což nemusí být vždy zrovna jednoduché. Jako jisté plus lze brát i to, že příběh je v závěru docela uzavřený, a to i přes skutečnost, že se jedná o první díl série. Mnohé nezodpovězené otázky a nejasnosti ve fungování příběhu mohou být navíc dovysvětleny a napraveny právě v dalším pokračování.

Celkově mohu říci, že první Jelenino dobrodružství můžeme, vzhledem k nedostatkům, chápat spíše jako jakýsi úvod a nastínění celého světa série. Pokud se však nad knihou zamyslíme trochu více, zjistíme, že v závěru románu se vlivem množství nakousnutých témat člověk snadno může sám sebe ptát, co je tedy vlastně onou Studií jedu? Co je tím jedem, který paralyzuje naše tělo a bez včasné pomoci nás snadno, dříve či později, připraví o život? Je to touha po moci, nebo propadnutí lásce v militaristické společnosti, kde je takový cit považován za slabost a není zde pro něj místo? Může to být vlastní strach z pochybností o sobě samém, o správnosti vlastních rozhodnutí a z toho plynoucích činů? Nebo se snad oním jedem stává touha po pomstě a po naplnění vlastních tužeb i za cenu závislosti? Knihu ale můžete číst prostě jen jako příjemné oddechové fantasy, které poslouží dobře jako vstupní brána do tohoto literárního žánru komukoliv, především pak dospívajícím čtenářům.

SNYDER, Maria V. Studie jedu.

V Praze: CooBoo, 2020. 405 stran.

Země čtyř vůní

Štěpán KUCHLEI

text: Irena Šťastná

Štěpán Kuchlei z Brna je terénní antropolog. Sbírání lidových pověstí či bajek se věnoval již dříve v Thajsku, Laosu či Vietnamu. Ústní lidovou slovesnost získanou tentokrát v Kambodži nazval Země čtyř vůní. Knihu s patnácti příběhy doprovází zdařilé ilustrace Bohdana Lukáše, kontrast sytě oranžové, černé a bílé je velice působivý.

Není třeba čekat klasickou stavbu pohádky s dramatickým obloukem, jak je obvyklé v středoevropském kontextu. Kambodžské příběhy mají odlišné proporce, možná jsou dokonce poetičtější: „Vánek, horký a vlídný, jaký tančí v provoněných vlasech mladých dívek, se obtočil tiše, jako had, kolem kmene kokosového stromu, vyšplhal se až do koruny a vypůjčenými vlčími zuby nakousl světle zelenou vodnatou slupku právě zralého kokosového ořechu.“

Hlavní postavy, jakými jsou zde krokodýl, cvrček, kreveta, slon, had nebo jednoduše rýžová kulička, výstižně reflektují obvyklé lidské vlastnosti, třeba nepřejícnost, závist či lenost. Jde o ideální čtení pro děti, které si bez okolků oblíbí pro svou netradičnost, hloubku i jednoduchost v jednom.

KUCHLEL, Štěpán. Země čtyř vůní : kambodžské pohádky.

Brno: Barrister & Principal, 2018. 60 stran.

recenze

Povznesení

Stephen KING

text: Bohdan BoboKing Volejníček

Jméno Stephen King je už snad navěky spojeno s termínem král hororů. Tak se na počátku 70. let minulého století King etabloval a svojí tvorbou si vysloužil nejen označení Horror King, ale i neoficiální titul nejčtenějšího autora světa, možná v celých dějinách literatury. V roce 1991 vydal slavný román *Nezbytné věci*, ve kterém hlásal, že je to poslední příběh odehrávající se v Castle Rocku, jeho fiktivním městečku v Maine, kde se odehrávají všechny ty podivné a hrůzné věci. Jenže časy se mění, stejně

tak i lidé, a dnes o Kingovi už můžeme tvrdit, že není jen král hororů, ale skutečný spisovatel par excellence, který má na svém kontě autobiografii, detektivní romány, psychologické thrillery, ale i povídky vydávané v prestižním literárním časopisu The New Yorker. Stejně tak i městečko Castle Rock se opět objevilo jako perfektní místo děje pro jeho nové příběhy. Loni to byla „Kouzelná skříňka pro Gwendy“, letos se našemu čtenáři naskytla šance přečíst jeho román „Povznesení“.

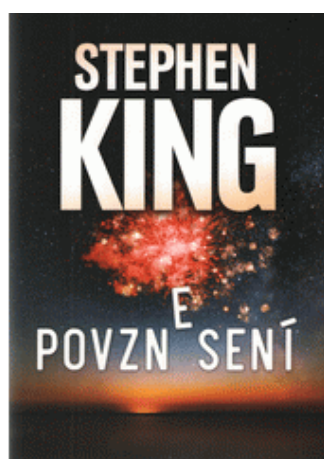
Vítejte zpět v městečku Castle Rock, kde se obyčejným lidem dějí neobyčejné věci.

Hrdinou krátkého románu „Povznesení“ je Scott Carey, stárnoucí vdovec žijící v Castle Rocku svým monotónním životem den za dnem. Tedy až do dne, kdy zaklepe na dveře penzionovaného doktora Boba Ellise s prosbou o delikátní konzultaci. Jeho problém je skutečně delikátní, přestože se nejedná o nijak choulostivou záležitost spojenou se sexualitou stárnoucích mužů. Vlastně bychom mohli spíše než termín „problém“ použít slovíčko „požehnání“. Kdo by nebyl nadšený, kdyby zjistil, že bez vlastního přičinění je týden po týdnu lehčí a lehčí? Náš svět žije v epidemii obezity a za snížení váhy jsou lidé prý ochotni utratit více peněz, než třeba za drogy. Jenže Scottův problém je, že je týden co týden, později den co den sice podle osobní váhy lehčí a lehčí, ale on sám je tělesně stále stejný. Stále stejné přetékající břicho, stále stejný zadek. Problém, který šokuje i doktora Boba. Když se Scott postaví na jakoukoliv váhu jen ve spodním prádle, váha ukazuje stejnou hodnotu, i když se na tutéž váhu postaví s devítikilovou činkou. O tomto „zázraku“ nechce veřejně mluvit, nechce se stát pouťovou atrakcí vědeckých kruhů. Stejně tak ale ví, že tempo „povznášení“ se neustále zrychluje a co nevidět přijde den, kdy gravitace už na něj nebude mít vliv a on se „povznese“ navěky a naposledy. Začne tedy na život nahlížet jinak, i na své osobní problémy s lesbickým párem žijícím v sousedství začne nahlížet z jiné perspektivy.

„Povznesení“ se těžko žánrově definuje. Není to horor, příčina onoho po-

vznášení není odhalena, takže tvrdit, že je to sci-fi či fantasy, není také úplně ideální. Je to spíše psychologicky laděný příběh s fantaskními prvky o člověku, který si nechce na sklonku života přidělovat zbytečné starosti a bolesti. Příběh o městečku Castle Rock, ve kterém se posměch, nenávisť a zloba neustále vznášejí mezi jeho obyvateli jako ranní mlha na podzim. Každá věta ukazuje, že King je skutečně mistr slova a dramatický náboj dokáže vykresat i ve zdánlivě „poklidném“ příběhu. Přesto to asi není tak úplně to „pravé ořechové“, co většina čtenářů od Kinga očekává. Z toho důvodu možná je to i jeden z mála titulů mistra Kinga, který podle čtenářů na databazeknih.cz je pouze v „modrém“ hodnocení.

Z anglického originálu „Elevation“ přeložila Linda Bartošková, vydalo nakl. Dobrovský v roce 2019.

KING, Stephen. Povznesení.

Praha: Beta nakladatelství, 2019. 143 stran.

Tipy z našich dětských knihoven

Několik zajímavých tipů z produkce dětských knih, které jsou ve fondech KMO, nám opět představí Denisa Hrubá.

Róza, Háňa a tajný život lesa Tereza Kopecká

Máte rádi dobrodružné příběhy? Tento je jako stvořený hlavně pro děvčata, která milují dobrodružství a nebojí se každého šustnutí v lese.

Hlavními hrdinkami příběhu jsou sestry Háňa a Róza. Háňa je starší ze sester a velice ráda si vymýšlí různé příběhy, které pak vypráví

svým nejbližším. Když nemají čas rodiče na poslech jejích příběhů, pak je s oblibou vypráví své mladší sestřičce Róze. Ta je s nadšením poslouchá a poté si obě společně hrají na to, že příběhy nejsou vymyšlené, ale že se opravdu dějí.

Róza na konci prázdnin slaví své šesté narozeniny, děvčata přemluví své rodiče, aby narozeniny slavili u prababičky a pradědečka v Jizerských horách. Rodiče i praprarodiče svolí, a tak se jede do Jizerek. Děvčata místo přípravy na oslavu běhají po lese, kde zažívají různá dobrodružství. Ještě před oslavou ale objeví zvláštní místo, které přímo vybízí k prozkoumání. Povedené sestřičky přelstí své rodiče, aby mohly u prababičky a pradědečka zůstat do konce srpna. A samozřejmě pátrat. Tajně!

Povedlo se! Lesní dobrodružství začíná. A ne jedno! Chtě nechtě tak dobrodružná série příběhů prověří vzájemné pouto sester, jejich samostatnost a nebojácnost.

Co to bylo?! Tam se něco šustlo?! Kde?! Otevři a čti!

(čtenářské určení 6-9 let)

Muunova dobrodružství : záhada ztracených snů

Zuzana Žiaková

Myslíte si, že víte, odkud k vám přicházejí sny? A víte, co se děje ve vašem pokoji poté, co zalezete do svých postelí a zavřete oči?

Já vám to prozradím. Poté, co usnete, se ve vašem pokoji objeví malí

chlupatí strážci, kteří vám na vaše zavřená víčka fouknou kouzelný prášek, aby se vám zdály krásné sny. Jednoho dne tento prášek dojde, což je pro strážce katastrofa. Nejmenší, ale nejodvážnější strážce jménem Muun se rozhodne této záhadě přijít na kloub.

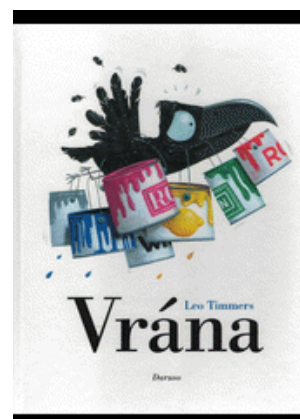
Na svém putování do země Kosmos, odkud kouzelný prášek pochází, potkává další zajímavé tvory, kteří měli prášek bránit. Potkáte je s Muunem ve velkoplošných ilustracích, dýchajících tajemnem. Jeli-kož tito tvorečkové poznají, že Muun má dobré úmysly, pomáhají mu. Například kočka Vega se mu stane společnící na dobrodružné cestě za vyřešením záhady.

Přeji hezké počteníčko. Takové tajemné a chlupaťoučké, jak plyšáček.

(čtenářské určení 6-9 let)

Vrána

Leo Timmers

Vrána se trápí tím, že je osamělá a nikdo se s ní nechce bavit. Někteří se jí dokonce bojí.

Sama neví, zda je to tím, že je větší než ostatní ptáčky, nebo tím, že má pírka černá jako uhlí. Protože by chtěla zapadnout mezi ostatní ptáčky, kteří hýří barvami, rozhodla se jednat. Chyběli jí kamarádi...

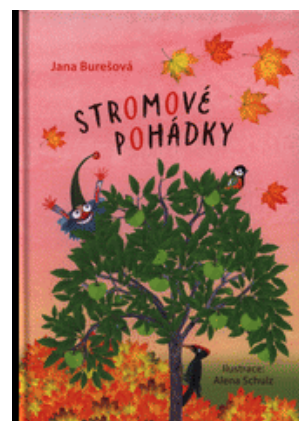
Podarí se jí lépe zapadnout mezi ostatní ptáčky? Nebo by měla zkusit něco jiného?

Pestré a legrační ilustrace, jednoduché čtení pro děti od 6 let jako dělané. I pro ty menší na „koukání“ a čtení s rodiči.

(čtenářské určení 6-9 let)

Stromové pohádky

Jana Burešová

Máte rádi pohádky, ve kterých se nevyskytují jen princezny, princové, královny, králové, víly a jiné pohádkové bytosti? Pak je pro vás tato kniha jako stvořená. Důležitou roli v těchto úžasných pohádkách hrají i různé stromy, jako třeba jasan, líska, jeřáb, balzovník či lípa...

Všechny tyto pohádky jsou i s poučením, kdy se nám snaží ukázat, jak bychom se měli chovat k sobě navzájem, ale samozřejmě i to, že bychom měli mít úctu i ke stromům a přírodě obecně. A jako v každé správné pohádce vše dobré bude odměněno a vše zlé potrestáno. Jak?

Víc vám neprozradím. Čtení vyhrazeno nejen prvňáčkům

(čtenářské určení 6-9 let)

Ranč Jabloňový květ

Pippa Young

Podaří se Saše zapadnout v novém bydlišti a najít si kamarády? Saša se totiž musela společně s maminkou přestěhovat do vesničky Willow Springs. Nejdříve si myslí, že se jí tady nebude moc líbit, protože bude daleko od svých kamarádů a od tatínka. Ale přece tady bude s maminkou. Kromě jiného zjistí, že tato malá vesnička má i své vlastní stáje, kde se zanícení koňáci jako ona učí nejen jezdit, ale také poznají, co to všechno obnáší, pracovat u koní. Není to jen si jít zajezdit, ale musí se o koně a jejich stáje starat.

Saša pozná i dceru majitelky stáje Julii, která je na Sašu a vůbec na celé své široké jezdecké okolí velmi nepříjemná až povýšená. Je Julie namyšlená kvůli tomu, že jim stáje a koně patří, nebo za tím vězí něco úplně jiného?

Tak nepředbíhejme a začněme pěkně postupně od první stránky, prvňáčkové! Určitě si čtení s většími písmenky užijete.

(čtenářské určení 6-9 let)

Čtenářská výzva 2021

Chcete objevit zábavnou formou **nové a zajímavé knihy**?
Chcete čelit výzvě? Přečtěte **20 knih podle 20 daných témat**.

1. Kniha z lékařského prostředí
2. Kniha obsahující ilustrace
3. Kniha, která je vyprávěna retrospektivně
4. Kniha, ve které se objevují nadpřirozené postavy
5. Kniha vydaná před sto a více lety
6. Kniha, která je (byla) v některé zemi zakázána
7. Kniha, která má v názvu část lidského těla
8. Kniha, ve které hraje důležitou roli dopis
9. Kniha, kterou jste objevili díky Databázi knih
10. Kniha o známé české osobnosti
11. Kniha, kterou po přečtení někomu darujete
12. Kniha, jejíž děj se odehrává na vesnici
13. Kniha, jejíž název se skládá z 21 písmen
14. Kniha s pruhovanou obálkou
15. Kniha, jejíž název je i jménem hlavní postavy
16. Kniha do 15. místa v některém žebříčku na Databázi knih
17. Kniha poprvé vydaná v roce 2021
18. Kniha z prostředí, ve kterém bych se nechtěl(a) ocitnout
19. Kniha, která má na obálce srdce
20. Kniha, jejíž hlavní hrdina pracuje se zvířaty

„Podrž si naději! Naděje jediná člověka nikdy neopouští.“

Neznámý autor

100 let
KNIHOVNY !!!